

Dr. Gurmai Zita európai parlamenti képviselő hírlevele

2009/1

hírmozsaik

Válogatás az elmúlt időszak fontosabb történéseiből

Az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportja

Dr. Gurmai Zita
európai parlamenti képviselő
European Parliament Rue Wiertz 60
B-1047 Bruxelles ASP 13 G151-153

Fax: +32 (0) 228 49 819
E-mail: zita.gurmai@europarl.europa.eu
Internet: www.gurmai.hu

2009 első féléve bővelkedett eseményekben Európa szerte. Az Európai Parlament bővítés utáni első ciklusának utolsó félévében be kellett fejeznünk a nyitva lévő jogalkotási folyamatokat. Emellett a gazdasági világválságra adható európai válaszokat és a lehetséges megoldásokat kellett megfogalmaznunk és végrehajtanunk, miközben a magyarországi eseményeket is nyomon követtem.

Az áldozatok védelme késik

Januárban megütközéssel értesültem arról, hogy a magyar köztársasági elnök az Alkotmánybíróság elé terjesztette véleményezésre a családon belüli erőszak esetén elrendelhető távollétról szóló törvényt. Európai parlamenti képviselőként megtapasztaltam, hogy közösségi programok segítségével, pl. a kibővített költségvetésű Daphne program jóvoltából az Európai Unió támogatja a tagállami szintű jogszabályok minél előbbi megszületését. Ebből a szempontból Magyarország úttörő szerepet tölt be.

Az országgyűlésben egyöntetű támogatással, 374 igen szavazattal elfogadott törvény az erőszaknak kitett családtagok nagyobb védelmét hivatott szolgálni. Az országgyűlés felelőségének teljes tudatában mindent megtett, hogy segítséget nyújtson a veszélybe sodródott áldozatoknak. Megalkotott egy törvényt, hogy erősebb védelmet, nagyobb biztonságot és több esélyt nyújtson az erőszakot elszenvedőknek, akik közül a legtöbben nők és gyermekek.

Ettől a védelemtől fosztja meg az érintetteket a köztársasá-

gi elnök úr óvatossága, és az előreláthatóan hónapokon át húzódó jogi csúrcsavarás, ami elkerülhető lett volna. Az elnök úr ezúttal szembehelyezkedett az országgyűlés valamennyi pártjával, és a veszélyeztetettek érdekeivel is.

Ez az elutasítás felelőtlenség akkor, amikor a legmértéktartóbb becslések szerint is minden héten legkevesebb egy nő belehal a családon belüli erőszakba: férje vagy partnere agyonveri őt. Nem lehet csak jogi kategóriákban gondolkodni!

A nők a válság rejtett áldozatai

A nemzetközi Nőnap kapcsán márciusban arra hívtam fel a figyelmet, hogy miközben ünnepeünk, szót kell ejtenünk a nők különleges helyzetéről a gazdasági válságban.

A jelenlegi munkanélküliségi adatok meglepőek: a válság első üteme első sorban a banki és pénzügyi szektort érintette, melyek elsősorban férfias szektorok. A dominó-effektus gyors hatására az autóipar találta magát tűzvonalban, mely ugyancsak főként férfiakat foglalkoztató gazdasági ágazat. Első látásra a statisztikák azt mutatják, hogy a férfiakat jobban érinti a válság, mint a nőket (az új munkanélküliek 80%-a férfi).

Márpedig a válság a nőket is érinti, de olyan csalóka módon, melyet sosem említünk sajnós. Középtávon a bizonytalan munkahelyeket, a bedolgozók határozott idejű szerződéseit fogja érinteni a nagy cégek szerződéseinek felmondása, s mindez 83%-ban a nőket érinti. Ők csúsznak majd először a szegénységbe, vagy kiszolgáltatott helyzetekbe. És ez nagy vissza-

lépés a női emancipáció történetében.

Egy másik negatív következmény, amelyet a válság okozhat, ha nem figyelünk oda: mivel még mindig létezik egy bérkülönbség a férfiak és a nők között (Európában átlag 17%), a nők könnyebben találják magukat az „olcsóbb munkaerő”, és a vállalatok számára „érdekesebb” helyzetében. Ha ebben előbb egy pozitív hatást is látunk (keresettebbek lesznek), tudjuk, hogy ez a nők számára egy szűkebb pénzügyi és gazdasági helyzetet fog jelenteni, a magánélet és a munka összeegyeztetésének a problémájával súlyosbítva (elcsúszott munkaórák, részmunkaidő, romló munkakörülmények...).

A nők nem maradhatnak mozdulatlanok ezzel a helyzettel szemben. Meg kell mozdulniuk, hallatni a hangjukat és részt kell venniük a döntéshozatalban, a munka világában zajló tárgyalásokban, az új pénzügyi szabályok kialakításában. A férfiak általában a nagy katasztrófák után hívják a nőket, mikor utóbbiak már régen megmutatták, hogy

a vállalatok és általánosságban a társadalom működésében is komoly aduként használhatók.

Ráadásul a nők, köztük sok egyedülálló nő aggódik a szociális és gazdasági instabilitás miatt. Olyan megoldásokra van szükségük, amelyek lehetővé teszik, hogy tovább dolgozzanak, és összeegyeztethessék magánéletüket a szakmai életükkel. Olyan közszolgáltatásokba fektetni, mint a kisgyermekgondozás, az oktatás és az egészségügy, válság idején még fontosabb, mert meg kell adni a lehetőséget a nőknek, hogy aktívak és függetlenek maradjanak. Az efféle kormányzati befektetés nemcsak a családok számára lenne pozitív, hanem munkahelyteremtő hatású is lenne.

Ha a férfiak tűnnek az elsődleges áldozatoknak jelenleg, az azért lehet, mert láthatóbb helyzetben vannak olyan területeken, amelyeket telibe talált a válság. Ám meg kell előznünk a hosszú távú következményeket, és meg kell értenünk, hogy a nőket jobban, erősebben és kiterjedtebben fogja érinteni a válság. A rövid távú cselekvés kevés.

Kontinenseken átívelő együttműködés a válság problémái ellen

„Most, a gazdasági válság idején még inkább törekednünk kell a nemzetközi párbeszéd elősegítésére ahhoz, hogy a pénzügyi krízis okozta problémákra minél sokoldalúbb és hatékonyabb lépésekkel válaszolhassunk.” - emeltem ki a Vietnami Nők Uniója Magyarországra látogató képviselőivel folytatott eszmecszerén.

A találkozó - amelynek lebonyolításában Magyarország

vietnami nagykövetsége mellett Vietnam budapesti nagykövetsége is aktívan közreműködött - egyik apropója az a három évet felölelő együttműködési megállapodás, amelyet a Vietnami Nők Uniója és a Magyar Szocialista Párt Nőszervezete készül aláírni. A dokumentum négy pontja folyamatos információcserét, rendezvényeket és képzéseket szorgalmaz a két ország között a nőjog és az esélyegyenlőség témakörében.

2008 márciusában jártam már Vietnamban, ezt a látogatást viszonzta a Dang Thi Ngoc Thinh asszony, a Vietnami Nők Uniójának ügyvivő elnökhelyettese vezette delegáció. Nagyon fontosnak tartom, hogy ne csak Európa, hanem más kontinensek nőszervezeteivel is folytassunk tapasztalatcserét - különösen most, amikor az egész világot érintő gazdasági válság közös problémákat hoz felszínre, amelyek megoldásában a nők szerepe felértékelődik.

A férfiak válsága?

A Jean-Jaurès Alapítvány március 28-án Párizsban tartott konferenciája két nagyon fontos és aktuális téma köré összpontosult: egyrészt a gazdasági válságnak a nők helyzetére gyakorolt hatásának elemzését vitte tovább, másrészt a közelgő európai parlamenti választásról folyt vita nemzetközi közgazdászok és politikusok között.

Beszédemben kiemeltem, hiába harcolunk azért, hogy minél nagyobb számban kerüljenek nők vezető beosztásba, hiába

küzdünk azért, hogy a nők választhassanak: otthon maradnak gyermekükkel, vagy bölcsődébe, óvodába adva őket visszamennek dolgozni. Hiába, ha nincs hová visszamenniük: ha a pénzügyi válság miatt megszűnik, vagy egyáltalán, nincs is megfelelő munkahely.

Kiemelt figyelmet kell fordítanunk a közsféra, illetve a kis- és közepes vállalkozások stabilitásának megerősítésére: ezek ugyanis azok a szektorok, amelyek a legnagyobb szám-

ban foglalkoztatnak nőket, s amelyeket a gazdasági válság a legérzékenyebben érint.

A férfiakéval megegyező bérezés, megfelelő továbbképzési lehetőségek, erős szociális háló - mindezek birtokában a nőknek már nagyobb az esélye a gazdasági válság minél kisebb anyagi és szellemi veszteséggel történő átvészelésére és jövőjük megalapozására. Még egy ok a többi közé, hogy idén, 2009-ben is elmenjünk szavazni az európai parlamenti választásokon.

*A Jean-Jaurès Alapítvány konferenciáján
Párizsban*

Minden segítségre *szükség van*

Gurmai Zita az UNIFEM vezetőivel találkozott Strasbourgban

„Összhangra kell törekednünk a civil törekvések és a politikai döntéshozók elképzelései között, hiszen ugyanazon célokért küzdünk.” – emeltemki az UNIFEM (Egyesült Nemzetek Nők Javára Létrehozott Fejlesztési Alapja) vezetőivel folytatott találkozón április 22-én, Strasbourgban.

A megbeszélésen az UNIFEM-et Moez Doraid úr, igazgatóhelyettes és munkatársa, Lindstad Gro asszony képviselték. A szervezet „Mondj nemet a nők elleni erőszakra” kezdeményezésének - amelyhez eddig világszerte 5 millióan csatlakoztak - írásbeli nyilatkozatát több, mint 400 európai parlamenti képviselő írta alá: az EP a nyilatkozatot tehát elfogadta, így az a Bizottság elé kerül. Az UNIFEM

kiemelt területként kezeli Afrika fejlődő országait, a Balkánt és Kelet-Európát: csak az utóbbi régióban 3-400 rendezvényt készülnek megvalósítani a 2009-es évben. Az UNIFEM aktívan tevékenykedik olyan akciók szervezésében, melyek segítenek a szegénység, a nők elleni erőszak, az esélyegyenlőtlenség, a méhnyak-rák és az AIDS terjedésének problémáit láthatóvá tenni.

Találkozó az UNIFEM vezetőivel

Középpontban az emberek

Globális New Dealre van szükség

Itt az idő, hogy az embereket helyezzük a középpontba. A globalizációt hosszú éveken keresztül mélyszéges egyenlőtlenség, instabilitás és fenntarthatatlanság jellemezte. A jelenlegi válság nem egy egyszerű gazdasági visszaesés. Rendszerválság söpör végig a világon, annak a szabályozatlan globális pénzügyi piacnak a válsága, mely a hosszú távú befektetéseket, a munkahelyeket és a fizetéseket, a környezetet, a bolygónak és lakosainak általános jólétét áldozta fel kevesek érdekében.

Az emberek, különösen a nők, máris fizetik a válság borsos árát. Várhatóan legalább 75 millió ember veszíti el az állását világszerte. Dolgozók millióinak veszélyben a fizetése, nőhet a két dollárnál kevesebből élő dolgozó szegények száma, a férfiak és nők közötti egyenlőtlenség erősödhet, sok százezer gyermek halhat meg ebben az évben, mert családjuk kétségbeesztő szegénységbe süllyed.

A válság számos országban más krízisekre nehezedik (klímaváltozás, AIDS, élelmiszerválság, szegénység, korrupció, háborúk, demokrácia és szólásszabadság hiánya).

Az előttünk álló választás világos:

- az országok vagy egyéni és elszigetelt megoldásokkal spórolnak, megakadályozva a kereskedelmet, eltolva a megújuló és energia-hatékony gazdaság felé történő átalakulást, csökkentve a nemzetközi segélyek mennyiségét, mert

azok túl drágának tűnnek a költségvetések számára,

- vagy az államok nemzetközi együttműködése és szolidaritása fenntartja a keresletet, a növekedést és a megfelelő állásokat: új jövő épül a progresszív értékekre alapozva.

Együtt megváltoztathatjuk a globalizáció arcát, új igazságosságot, és új tisztelget teremtünk a bolygó számára. Nemcsak élénkítésre, nem csak a múlt aránytalan növekedésére hívunk most fel, hanem egy új fenntartható fejlődést szorgalmazunk. Nem csak a régi egyenlőtlenségeket, hanem új értelmet annak, hogy egyenlők vagyunk. A rövid távú profitérdek hajszolása soha többé nem mérgezheti meg százmilliók életét.

Global Progressive Forum

Nem kevesebbet akarunk, mint egy Globális New Dealt:

- A modern történelem legnagyobb összefüggő gazdaságélénkítő csomagját a világ gazdaságainak talpra állítása érdekében, elhárítva a munkanélküliséget és a szegénységet sok százmillió ember életében;

- A nemzetközi pénzügyi rendszer átfogó szabályozását a reálgazdaság szolgálatára érdekében, ideértve a bankszektor kitalakítását, a pénzügyi elit adóelkerülésének felszámolását az adóparadicsomok megszüntetése és a banktitok eltörlése révén;

- a megújuló és energia-hatékony gazdaságra való áttérés elmozdítását;

- a méltányos kereskedelem elősegítését az emberek jóléte érdekében;

- a fejlesztéspolitikák megerősítését a szegénység felszámolása érdekében;

- az emberek saját szervezeteinek megerősítését;

- a tisztességes munka szerepének növelését globális szinten;

- a tőke és munka közötti méltányosabb jövedelemelosztást;

- a női jogokat, a női képviselet és a női részvétel biztosítását minden szinten;

- új erőforrásokat a fejlődés biztosítására hogy az embereket megvédjük a gazdasági válság hatásaitól a világ legszegényebb országaiban.

A Globális New Deal ezen prioritásokkal történő megvalósítása a globális vezetés teljes átalakítását igényli. Több megszólalási lehetőséget és nagyobb befolyást kell adni a feltörekvő és fejlett országoknak, bevonva a civil szférát és átalakítva a globális szabályozás négy fő területének súlyát: pénzügy, kereskedelem, környezetvédelem és munkaügy.

Mi vagyunk a "hogyan" mozgalom. Itt a változás ideje, itt az idő egy Globális New Dealre!

Iskolai vetélkedők

Nem lehet elég korán elkezdeni

Nyitott, befogadó Európa az iskolákban

„Egy közösségbe való beilleszkedés feltétele a tolerancia és a nyitottság: egy sokszínű Európa polgárainak szocializációját már kisgyermekkorban el kell kezdeni, csak így vehetjük fel sikeresen a harcot a rasszizmussal és a kirekesztéssel szemben. Egy kisgyermek még boldogan játszik a roma vagy fogyatékkal élő társával. Ezt a hozzáállást kell megőrizni egy életen át.” - jelentette ki dr. Gurmai Zita április 27-én Budapesten, ahol a Nemzetközi Migrációs Szervezet és az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága által szervezett "Nem csak számok" elnevezésű

multimédiás tananyag bemutatóján vett részt a Dob Utcai Általános Iskolában.

Az oktatási csomag az első olyan multimédiás tananyag, amely az európai migráció és menekültügy témakörében magyar nyelven megjelenik. A kiadvány célja, hogy a tanulók megértsék a bevándorlás és a menekültügy kérdéseit, képesek legyenek a kapcsolódó témákról kritikusan gondolkodni és véleményt nyilvánítani, valamint átérezni az Európában élő menekült és migráns gyermekek és felnőttek helyzetét, problémáit.

„Az, hogy az itt bemutatott tananyag az EU valamennyi tagállamában be fog kerülni az iskolai tantervekbe, hatalmas előrelépés. Külön öröm számomra, hogy a projekt itt, a Dob utcai iskolában került bemutatásra: a másság elfogadása, a tolerancia és az empátia, illetve a multikulturális értékek továbbadása olyan fontos fogalmak, amelyek minden demokratikus társadalomban alapvetően határozzák meg az emberek együttélését, és amelyeket ezért minden lehetséges eszközzel támogatnunk kell.” - mondtam.

A Dobsuli EU vetélkedőjének zsűrije